

[Landbrugsministeren]

om fleksibilitet og åbenhed over for nye strømninger.

Det må især klarlægges, om den økologiske produktionsform kan leve op til de store kvalitetskrav, der i dag stilles til landbrugsprodukterne.

Den økologiske dyrkningsform rummer efter alt at dømme nogle nye muligheder, når det gælder samspillet mellem producenterne, forbrugerne og miljøinteresserne. Spørgsmålet er, om økologisk jordbrug giver mulighed for at forene de forskellige interesser til noget, der er bedre end det, vi har i dag.

Hvad forstås ved økologisk jordbrug?

Betegnelsen økologisk jordbrug anvendes i dag som en fællesbetegnelse for de forskellige økologiske og biodynamiske dyrkningsformer.

Set i forhold til det traditionelle landbrug er der ikke tale om en klar afgrænsning, idet alle landbrugsformer skal ses i en økologisk sammenhæng.

Økologisk jordbrug bygger på en målsætning om etablering af en driftsform i jordbruget, hvor produktionsmetoderne tilrettelægges således, at de enkelte driftsgrene kan integreres i det biologiske kredsløb i mark og stald. Det tilstræbes så vidt muligt at have husdyr på brugene. Der anvendes ikke industrielt fremstillede gødninger, pesticider, vækststoffer og tilsætningsstoffer i fodermidler. Gødningsforsyningen baseres især på organiske gødninger, husdyrgødning m.v. samt kvælstofbinding gennem bælgplanter. Endvidere kan anvendes råfosfater som fosforkilde og stenmel som kaliumkilde. Plantesygdomme, ukrudt og skadedyr kontrolleres ved alsidige sædskifter, mekanisk jordbehandling samt varieret sortsvalg, herunder sortsblandinger.

Den mest karakteristiske forskel på økologisk og konventionelt landbrug ligger således i en mindre intensiv anvendelse af indkøbte produktionsfaktorer i det økologiske landbrug og en tilstræbt alsidighed i bedriftens produktionstilrettelæggelse frem for specialisering.

Der kan dog som nævnt ikke altid trækkes nogen skarp skillelinie imellem det økologiske jordbrug på den ene side og det almindelige landbrug og gartneri på den anden side.

Udviklingen frem til i dag

Økologisk jordbrug udgør kun en lille del af jordbruget i Danmark. I 1981 blev det anslået, at ca. 150 ejendomme med i alt ca. 2.000 ha blev dyrket økologisk. Dette svarer til 0,13 pct. af ejendommene og 0,07 pct. af det dyrkede areal. 42 pct. af ejendommen med økologisk jordbrug var under 5 ha.

Der er nu omkring 300 økologiske brug med skønsmæssigt 4.000 ha dyrket areal. Dette svarer til ca. 0,3 pct. af alle ejendomme og 0,14 pct. af det dyrkede areal. Der er således i de seneste år sket en vækst i det økologiske jordbrugs udbredelse.

I det øvrige Europa kan der også konstateres en stigende interesse for den økologiske driftsform i jordbruget.

Produktkvalitet.

De økologisk producerede varer skønnes som udgangspunkt at have de samme kvalitetsmæssige egenskaber som konventionelle produkter.

Når nogle forbrugere foretrækker økologisk producerede varer, uanset at prisen generelt er højere, må det være, fordi disse forbrugere tillægger sådanne produkter kvalitetsmæssige egenskaber, som de ikke mener at finde i sammenlignelige traditionelt producerede produkter.

Det kan være vanskeligt at sammenligne kvaliteten af produkter fra økologisk og konventionelt jordbrug, idet begrebet kvalitet kan anvendes i forskellige betydninger.

Det skal understreges, at der i øjeblikket kun foreligger et begrænset materiale til at belyse produktkvaliteten. Der er derfor behov for en forstærket indsats de kommende år for at få disse forhold belyst nærmere.

De kvalitetsmæssige egenskaber skal også ses i en etisk sammenhæng, hvor selve produktionsformen i det økologiske jordbrug adskiller sig fra den intensive driftsform i det konventionelle jordbrug.

Produktion, økonomi og miljø.

Den økologiske produktionsform vil kunne medføre en forbedret udnyttelse af næringsstofferne og en nedsættelse af påvirkningen på det omgivende miljø i forhold til konventionelt jordbrug. Sidstnævnte skyldes først og fremmest det økologiske jordbrugs alsidige sædskifte, som bl.a. hindrer frilæg-